

68. LJUBLJANA FESTIVAL

Nune v soju žarometov

Festivalsko dogajanje se je prevesilo v drugo polovico

Damijan Vinter

Po nastopu Lane Trotovšek, ki je skupaj s špansko pianistko Mario Canyigueral predstavila Beethovnovе sonate za klavir in violino, smo bili minula dva tedna priča še dvema zanimivima koncertoma klasične glasbe. V četrtek pa so na Kongresnem trgu zaživele še "slovenske" nune v zbadljivo komični preobleki - tudi z moškimi pod črno-belimi redovniškimi haljami.

Chopin po sicilijansko

27. julija smo v Viteški dvorani Križank prisluhnili zanimivemu dvo-delnemu koncertu, na katerem so se z deli Clementija, Chopina, Bacha in Beethovna predstavili nemški violončelist Jens-Peter Maintz, sicilijanski pianist Epifanio Comis in japonska pianistka Keiko Tamura. Zgradba obeh delov večera je bila sorodna, saj so izvajalci v prvem odigrali bolj etudne kompozicije, ki so predstavile tehnične zmožnosti posameznih inštrumentov, v drugem pa izvedli kompleksnejša dela zanje.

Tako je po Sonati v g-molu št. 3, op. 7, Muzia Clementija, za katerega nekateri menijo, da bi si prislužil večje mesto v zgodovini klavirja, Comis navdušil z izredno občuteno in tehnično brezhibno izvedbo Chopinove Sonate v h-molu št. 3, op. 58. Njegovo glasbeno podoživljanje mojstrske partiture poljskega romantičnega skladatelja, ki je svoj opus posvetil klavirju, je bilo vseskozi breztežno in z izrednim občutkom za fraziranje, pa najsi je šlo za poudarke melodičnih linij, gostoprstno bržeče večoktavne sprehode s preišljenimi zastanki, odločno doneče nizke lege ali prefinjeno lirično umirjenost. Med odlično izvedenimi vsemi štirimi stavki sta najbolj izstopala lirični largo in sklepni preston tanto.

Po odmoru je Bachova suita za solo violončelo v Es-duru št. 4, BWV 1010, izzvenela bolj suhoparno, a to gre pripisati karakterju vseh sedmih stavkov, ne pa sami izvedbi. Sonata za violončelo in klavir v d-duru št. 5, op. 102, Ludwiga van Beethovna, ki je sledila, je potrdila Maintzevo obvladovanje čela in uigranost s Tamurovo, a večer je v skupnem seštevku pripadal Comisu in Cho-

pinu.

Odlični madžarski glasbeniki

Dober teden kasneje, 5. avgusta, je v dvorani Slovenske filharmonije navdušil komorni orkester Anima Musicae, ki ga sestavljajo najboljši študenti Akademije za glasbo Franza Liszta iz Budimpešte. Šestnajst mladih madžarskih glasbenikov je dokazalo navdušujočo skladnost in zlitost tako med seboj kot z glasbo. Bili so kot enovito pulzirajoč organizem, pri katerem vsak del v vsakem trenutku organsko čuti z drugim brez zunanega nadzora. Funkcija koncertnega mojstra in vodje orkestra Laszla G. Horvatha je bila v Griegovi stvaritvi Iz Holbergovih časov, op. 40, neopazna, kar pa sploh ni vplivalo na odlično izvedbo tega bogatega dela, ki se napaja v baročni tradiciji, vključuje sodobna kompozicijska sredstva in se prepleta z nordijsko liričnostjo. Že uvodni preludij je zazvenel polno ubrano z izzaznimi dinamičnimi poudarki, sledil mu je toplo otožni sarabande z nežnim uvodom drugih violin in viol, nato pa je poslušalca razvnela gavotta s svojim uglajenim dvorno plesnim karakterjem. Četrtri stavek, air, je z lepim violinskim solom ter pridihom mahlerjevske teže in moččnosti predstavljal vrhunec tega dvajsetminutnega dela, ki ga je zaključil švigajoče poskočni rigaudon.

V nadaljevanju je Horvath zavzel solistično mesto in dokazal svoje violinske prvine s Saint-Saënsovima energično razburljivima Introdukcijo in Rondo capriccioso, op. 28, ter Kreislerjevima Liebesleid in Schön Rosmarin, ki so ju muzikologi dolgo časa zmotno pripisovali sodobniku Johanna Straussa starejšega, Josephu Lannerju.

Po odmoru pa je veličastno zazvenela Serenada za godala v C-duru, op. 48, ki jo je Peter Iljič Čajkovski spisal jeseni 1880 iz notranje nuje v zgolj mesecu in pol. Prvemu stavku z mozartovskim pridihom je

sledil lahkotni valček, ob katerem so se poslušalcu pred očmi pojavile bogate plesne scene iz baletnih umetnin tega ruskega mojstra vzbujanja globokih romantičnih čustev. Nato je vzdušje umirila čustveno zanese na Elegija, ki se je prelila v hitri sklepni Finale.

Orkester se je po zasluženem bučnem aplavzu še dodatno razživel pri "domačem" dodatku, udarno melodičnem delu madžarskega skladatelja Bele Bartoka.

Parodija na življenje redovnic

Glasbeno komedijo Dana Goggina z naslovom Nune v akciji! - v izvirniku Nunsense, kar predstavlja besedno igro z besedama "redovnica" in "nesmisel" oziroma "neumnost" - so prvič izvedli leta 1985 v newyorškem gledališču Cherry Lane. Z lahkotnim humorjem je osvojila občinstvo v različnih jezikovnih predelih in postala svojevrstna off-broadwajska uspešnica, drži pa, da jo lahko površen poznavalec prehitro zamenja z razkošnejšim in glasbeno bogatejšim (ter s tonyji nagrajenim) muzikalom Sister Act oziroma Nune pojejo, ki je nastal na osnovi istoimenske filmske uspešnice z Whoopi Goldberg ter dosegel veliko priljubljenost na West Endu in Broadwayu.

Zgodba o petih redovnicah, ki se znajdejo v denarnih težavah in se zato odločijo organizirati dobrodelno prireditev, na kateri vsaka pokaže svoje sposobnosti, je v osnovi glasbena komedija, zastavljena kot kabaretski šov. Dramski osnovi, ki temelji na šalah in situacijski komiki, so pridane pesmi z enostavnimi aranžmaji (glasbena spremljava ene osebe za klaviaturami) in karikirajoče plesne točke. Uprizoritev, ki jo je za slovensko občinstvo pripravila produkcijska hiša Prospot, je dostojna priredba izvirnika, pri čemer kot takšna ostaja v okvirih predstave, namenjene manjšim odrom in bolj "ljudskim" prizoriščem. Prevod besedila, tako govorjenega kot petega, pod katerim sta podpisana Drago Mislej - Mef in Marjan Bunič, je uspešen. Vsebinska aktualizacija na slovenske razmere je domiselna in zabavna, spevnost songov dobra. Vse skupaj, kot rečeno, deluje na nezahtevno zabavljaskem nivoju, a po-

samezne reference (recimo besedno poigravanje z naslovi slovenskih filmov ali uporaba glasbenih motivov znanih slovenskih evergreenov) dosežejo svoj namen. Zasedba vključuje izkušene dramske igralce s pevskimi sposobnostmi ter v muzikalnih vodah izkušene pevke in pevce.

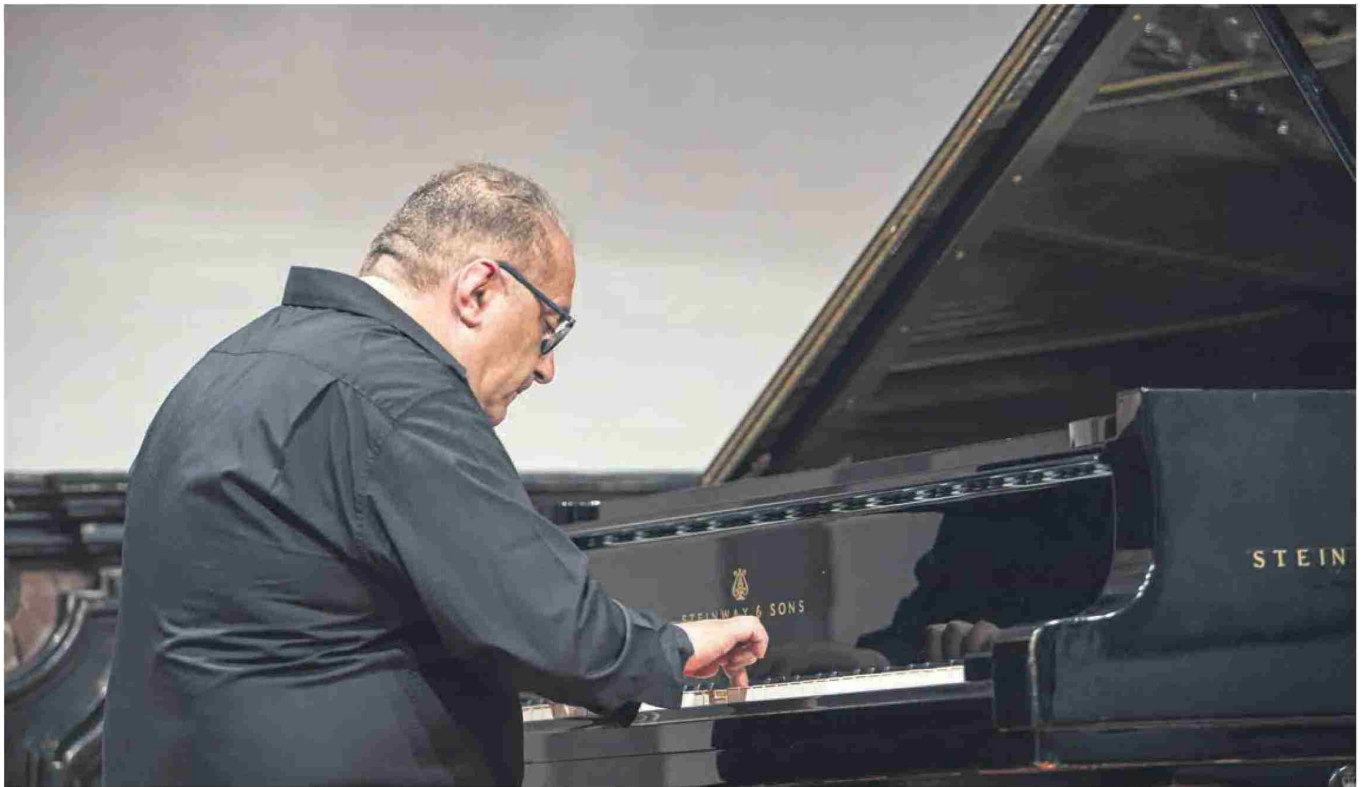
Gojmir Lešnjak - Gojc se s svojim prepoznavnim darom za komiko odlično znajde kot mati prednica, oblastna, ne najbolj poduhovljena, a kljub temu dobrosrčna vodnica rahlo izgubljenih (in za javni nastop ne najbolj talentiranih) sester, ki so po naključju preživele množično zastrupitev. Z igralskimi sposobnostmi se je izkazal tudi pevec Marjan Bunič, ki je kot simpatično pozabljiva sestra Amnezija izvabljal smeh že s svojo nerodno pojavnostjo, hkrati pa šaljivim songom vdihnil dramsko globino. Veteranki v teh vodah, Simona Vodopivec Franko in Alenka Godec, sta se po pričakovanjih izkazali s sproščeno rutiniranostjo.

Prva kot (po krivici?) zastopljena sestra Danica, ki izkoristi vsako priložnost, da pokaže, kako močno si želi položaja prednice, a skuša v svoji institucionalizirani materinski skrbi vedno delovati dobronamerno, druga pa kot rahlo uporniška sestra Vida s "fužinsko" preteklostjo (in zabavnimi raperskimi "izpadi"). Z lepim glasom in navdušujočimi baletnimi sposobnostmi je presenetila Tanja Pečenko kot energična sestra Lea, ki sanja o tem, da bi nekoč postala prva primabalerina med nunami. Miran Juvan za klaviaturami, postavljen v ozadje preproste scene (ki jo sestavljajo podij za orgle, orjaški križ in nekaj premičnih rekvizitov), je v vlogi naglušne sestre Mirande uspešno glasbeno vodil oziroma spremljal celotno ekipo. Skupina treh plesalcev in petih plesalk je z občasnimi plesnimi točkami (koreografija Matevž Česen) ustrezno popestrila poenostavljeno kabaretsko dogajanje v režiji Jaše Jamnika.

Izvedba, ki smo ji bili pričča 6. avgusta na Kongresnem trgu, je občinstvo spravila v dobro voljo, vendar pričakovanja tistih, ki so želeli videti klasičen broadwajski muzikal z visoko produkcijsko vrednostjo, niso bila izpolnjena. A bistvo slovenskih Nun v akciji! je očitno prinesiti lahkotno sprostitev v nezahtevni glasbeno-plesni embalaži, kar v časih sumničave resnobe in zapovedane previdnosti konec

koncev niti ni tako napačno. Še posebej ker šale in namigi na račun uniformiranih služabnic Cerkve načeloma ne gredo pod raven spoštljivosti - v okvirih rahlo predrzne in žgečkljive parodije seveda.

*Bistvo slovenskih
Nun v akciji! je
očitno prinesiti
lahkotno sprostitev*

Sicilijanski pianist Epifanio Comis

Foto: Daria ŠTRAUS TISU

Nune v akciji! Foto: Andraž KOBE

Komorni orkester Anima Musicae

Foto: Andraž KOBÉ